የኢትዮጵያ ግብርና ባለሥልጣን

በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ እና ያለማዘዣ ሊታደሉ የሚችሉ የእንስሳት መድኃኒት ለመወሰን የወጣ መመሪያ ቁጥር 1022/2016

ጳጉሜ፣ 2016 ዓ.ም

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

ማውጫ

መግቢያ .... Error! Bookmark not defined.

ክፍል አንድ 2

ጠቅላላ 2

1. አጭር ርዕስ 2

2. ትርጓሜ 2

3. የተፈፃሚነት ወሰን 3

ክፍል ሁለት 4

የእንስሳት መድኃኒትን ስለማዘዝ እና ስለማደል 4

4. የእንስሳት መድኃኒትን ስለማዘዝ 4

6. በማዘዣ ወረቀት የታዘዘ መድኃኒት ስለማደል 6

7. ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒት ስለማዘዝ 6

8. በልዩ ማዘዣ የእንስሳት መድኃኒት ስለማደል 7

9. የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ሕጋዊነት 8

ክፍል ሦስት 8

ያለማዘዣ ወረቀት መድኃኒትን ስለማደል 8

10. ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደሉ የሚችሉ የእንስሳት መድኃኒቶች 8

11. የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ግዴታዎች 9

12. የታካሚ እንስሳት ባለቤት ግዴታዎች እና ኃላፊነቶች 10

14. መዝገብ አያያዝ 12

15. አስተዳደራዊ እርምጃ 13

16. ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች 13

17. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ 13

<u>በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ እና ያለማዘዣ ሊታደሉ የሚችሉ የእንስሳት መድኃኒት ለመወሰን የወጣ መመሪያ</u>

በእንስሳት ሐኪም ብቻ የሚታዘዙ፣ በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ እና ያለእንስሳት ጤና ባለሙያ ትዕዛዝ የሚታደሉ መድኃኒት በመለየትና በመወሰን አጠቃቀማቸውን መቆጣጠር አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ የእንስሳት መድኃኒት ከባለሙያ ትዕዛዝ ውጭ በመጠቀም ሊከሰት ከሚችል የእንስሳት እና የህብረተሰብ ጤና ችግር መከላከል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የእንስሳት ጤና ባለሙያ ማዘዣ ወረቀት ሳያስፈልግ የእንስሳት መድኃኒት ጥቅም ላይ ለማዋል ህጋዊ አሰራር ማስቀመጥ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ባለስልጣኑ በእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 728/2004 አንቀጽ 28 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፤

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

1. **አጭር ርዕስ**

ይህ መመሪያ "**በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ እና ያለማዘዣ ሊታደሉ የሚችሉ የእንስሳት መድኃኒት ለመወሰን የወጣ መመሪያ** ቁጥር 1022/2016" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል::

2. **ትርጓሜ**

በእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን አዋጅ ቁጥር 728/2004 አንቀጽ 2 የተቀመጡ ትርጓሜዎች እንደተጠበቁ ሆነው በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

1. "**ያለማዘዣ ወረቀት የሚታደሉ የእንስሳት መድኃኒቶች**" ማለት ያለእንስሳት ጤና ባለሙያ የጽሁፍ ትዕዛዝ በታካሚው እንስሳት ባለቤት በቀጥታ ከሕጋዊ የእንስሳት መድኃኒት ቤት ሊገዙ የሚችሉ መድኃኒት ነው፤

2. "**በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ መድኃኒቶች**" ማለት በእንስሳት ጤና ባለሙያ በጽሁፍ ትዕዛዝ ብቻ ከእንስሳት መድኃኒት ቤት ተገዝቶ ለታካሚው እንስሳት በባለሙያ የሚታዘዝ መድኃኒት ነው፤
3. "**ማዘዝ**" ማለት የእንስሳት መድኃኒትን ለታካሚው እንስሳት እንዲገዛ ወይም እንዲያገኝ ለታካሚ እንስሳት ባለቤት በፅሁፍ የሚሰጥ ትዕዛዝ ነው፤
4. **"የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት"** ማለት በእንስሳት ጤና ባለሙያ ተጽፎና ተፈርሞ ወይም በኤሌክትሮኒክስ ማዘዣ መሣሪያ አማካኝነት የሚሰጥ ትዕዛዝ ነው፤
5. **"የእንስሳት ጤና ባለሙያ"** ማለት ታካሚ እንስሳትን በመመርመር የበሽታውን ዓይነት የሚለይና የሚያክም የእንስሳት ሀኪም ወይም ሌሎች የእንስሳት ጤና ባለሙያዎችን ያካትታል፤
6. **"ማደል"** ማለት የእንስሳት መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት ስለመድኃኒቱ አጠቃቀም ከበቂ የቃል ወይም የጽሁፍ ምክር ጋር መድኃኒት መስጠት ነው፤
7. "**የእንስሳት ጤና ተቋም**" ማለት የእንስሳት ህክምና አገልግሎት የሚያከናውን ማንኛውም የመንግስት ወይም መንግስታዊ ያልሆነ ወይም የግል ተቋም ነው፤
8. "**ቁጥጥር የሚደረግባቸው የእንስሳት መድኃኒቶች**" ማለት በተባበሩት መንግስታት ድርጅት በ2001 ዓ.ም አለም አቀፍ ስምምነት መሠረት ቁጥጥር እንዲደረግበት የተለየ የእንስሳት መድኃኒት ነው፤
9. **"ልዩ የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት"** ማለት ናርኮቲክ የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ወይም ቁጥጥር የሚደረግባቸው የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ወይም የሳይኮቲሮፒክ ንጥረ ነገር ማዘዣ ወረቀት ማለት ነው፤
10. **"የታካሚ እንስሳት ባለቤት"** ማለት ታካሚ እንስሳትን የህክምና አገልግሎት እንዲያገኙ ወደ እንስሳት ጤና ተቋም የሚወስድ እና ከእንስሳት መድኃኒት ቤት ለታካሚ እንስሳት መድኃኒት የሚገዛ ማንኛውም ሰው ነው፤
11. **"ባለስልጣን"** ማለት የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን ነው፡፡

3. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ የእንስሳት መድኃኒትን በሚያዙ የእንስሳት ጤና ባለሙያዎች ወይም የእንስሳት መድኃኒትን በሚያድሉ የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያዎች እና በእንስሳት መድኃኒት ቤት ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

የእንስሳት መድኃኒትን ስለማዘዝ እና ስለማደል

4. የእንስሳት መድኃኒትን ስለማዘዝ

1. በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ መድኃኒት በዚህ መመሪያ ዕዝል 5 መሠረት ደረጃውን በጠበቀ ማዘዣ ወረቀት ብቻ መታዘዝ አለበት፤
2. በዚህ መመሪያ አባሪ በሆነው ዕዝል 2 ዝርዝር ውስጥ የተካተቱ ጥብቅ ቁጥጥር የሚያስፈልጋቸው ሙሉ የእንስሳቱን አካል የሚያደነዝዙ ወይም አዳዲስ የመድኃኒት ንጥረ ነገሮች የያዙ ወይም ሆርሞኖች ወይም አናልጀቲክና ሴዳቲቭ የእንስሳት መድኃኒት ማዘዝ የሚችለው የእንስሳት ሐኪም ብቻ ነው፤
3. በዚህ መመሪያ አባሪ በሆነው ዕዝል 3 ዝርዝር ውስጥ የተካተቱ የእንስሳት መድኃኒት በእንስሳት ጤና ባለሙያ መታዘዝ አለበት፤
4. ሌሎች የእንስሳት ጤና ባለሙያዎች በእንስሳት ሐኪም ቁጥጥር ስር ካልሆነ በስተቀር በእንስሳት ሐኪም ትዕዛዝ ብቻ የሚሰጡ መድኃኒት እንዲያዙ አይፈቀድላቸውም፤
5. ማንኛውም የእንስሳት ጤና ባለሙያ የእንስሳት መድኃኒት በሚያዝበት ጊዜ የመድኃኒቱን የፅንስ ስም መጠቀም አለበት፤
6. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ለትክክለኛው ታካሚ እንስሳት እንዲሰጥ በእንስሳት ጤና ባለሙያ ከታዘዘ ተመላሽ መሆን አይችልም፤
7. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ መድኃኒቱ የታዘዘው ለትክክለኛው ታካሚ እንስሳት ወይም ዶዝ ወይም አወሳሰድ ወይም ጊዜ ወይም ድግግሞሽ ካልሆነ ያዘዘውን ባለሙያ በማማከር እንደገና ሊታዘዝ ወይም ተመላሽ ሊደረግ ይችላል፤

8. የእንስሳት መድኃኒት ጎጂ ባህሪያት ወይም ያልተሳካ የሕክምና ክስተት በሚፈጠርበት ጊዜ የእንስሳት ጤና ባለሙያዎች መከታተል አለበት፤

9. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ቤት በእንስሳት ጤና ባለሙያ ትዕዛዝ ብቻ የሚሰጥ መድኃኒት በህገ-ወጥ ማዘዣ ወረቀት መሰጠቱን ካወቀ በአካባቢው ለሚገኝ የእንስሳት ጤና ተቋም ወይም ግብርና ቢሮዎ ማሳወቅ አለበት፤

10. በዚህ መመሪያ ዕዝል 3 የተዘረዘረው እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉትን መመዘኛ የሚያሟላ የእንስሳት መድኃኒት በእንስሳት ጤና ባለሙያ ትዕዛዝ ብቻ መሰጠት አለበት፡-

   ሀ) ጥቅም ላይ በሚውልበትም ጊዜ ቢሆን አደጋን የመፍጥር ዕድሉ ሰፊ የሆነ፣

   ለ) በተደጋጋሚ እና በስፋት ያለአግባብ ጥቅም ላይ የሚውል ከሆነ፣

   ሐ) ተጨማሪ ምርመራ የሚሹ ንጥረ ነገሮችን በውስጡ የያዘ ከሆነ፣

   መ) ከአምራች ፋብሪካ ገላጭ ጽሁፍ ውጪ የሚታዘዝ ከሆነ፣

   ሠ) በእንስሳት ጤና ባለሙያ አዘውትሮ ክትትል የሚያስፈልገው ወይም ያለአግባብ ለመጠቀም ወይም ላልተፈለገ ዓላማ ላይ የመዋል ሥጋት ያለው ከሆነ፣

   ረ) አዳዲስ ኬሚካል ወይም ንጥረ ነገር ካለው፣

   ሰ) የተህዋስያን መላመድ በስፋት እንደሚፈጠርበት ስጋት የሚፈጥር ከሆነ፣

   ሸ) አንቲዲፕረሳንት ወይም አንቲሳይኮቲክ ወይም አንዥላይት ንጥረ ነገር ከያዘ፣

   ቀ) የውጪ ጥገኛ መድኃኒት ከሆነ፣

   በ) ኤሌክትሮላይት፣

   ተ) ለመመረዝ የሚያገለግል መድኃኒት፣

   ቸ) በመርፌ መልክ የሚሰጥ መድኃኒት፡፡

5. **የተከለከሉ ተግባራት**

   1. ከእንስሳት ጤና ባለሙያ ውጪ ባልተፈቀደለት ሰው የእንስሳት መድኃኒት ማዘዝ ፈፅሞ የተከለከለ ተግባር ነው፤

   2. የእንስሳት ጤና ባለሙያዎች መድኃኒት በሚያዙበት ጊዜ በንግድ ስም መጠቀም የለባቸውም፤

   3. ከእንስሳት ጤና ተቋም ወይም ከእንስሳት መድኃኒት አምራች ወይም ጅምላ አከፋፋይ ወይም ቸርቻሪ ድርጅት በስተቀር ማንኛውም ሰው በእንስሳት ጤና ባለሙያ ትዕዛዝ የሚሰጥ የእንስሳት መድኃኒት መያዝ አይችልም፤

   4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የታካሚ እንስሳት ባለቤት በእንስሳት ጤና ባለሙያ የታዘዙ መድኃኒት ከእንስሳት መድኃኒት ቤት ገዝቶ

የሕክምና አገልግሎት ወደ ሚሰጥበት የእንስሳት ጤና ተቋም የሚወስድን አይመለከትም፤

6. በማዘዣ ወረቀት የታዘዘ መድኃኒት ስለማደል

1. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ፈቃድ በተሰጠው የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ መታደል አለበት፤
2. ማንኛውም የታካሚ እንስሳት ባለቤት መድኃኒት መግዛት ያለበት ህጋዊ ከሆነ የእንስሳት መድኃኒት ቤት ነው፤
3. በእንስሳት ጤና ባለሙያ ብቻ የሚታዘዝ መድኃኒት አገልግሎት ላይ ለመዋል ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ የሚከተሉትን ቅድመ ሁኔታዎች ከግምት ውስጥ ማስገባት አለበት፤

   ሀ) መድኃኒት ከማደሉ ወይም ከማሰራጨቱ ወይም ጥቅም ላይ እንዲውል ከማድረጉ በፊት የታዘዘውን የእንስሳት መድኃኒት ተገቢነት መገምገም፤

   ለ) ስለሚያድለው መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት በቂ መረጃና ምክር መስጠት፤

   ሐ) የታዘዘውን መድኃኒት ትክክለኛነት የሚያረጋግጥ እና ከሕክምና ማዘዣው መስፈርት ጋር የሚስማማ መሆኑን ማረጋገጥ፤

4. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የተጠቀሱትን የእንስሳት መድኃኒቶች ሊያድል የሚችል ቢሆንም ይህንን ስራ ለሌሎች የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያዎች ውክልና ሊሰጥ አይችልም፤
5. በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዝ መድኃኒት ከባለሙያ ትዕዛዝ ውጪ ሊወሰዱ ከሚችሉ የእንስሳት መድኃኒት ተለይተው በመደርደሪያ መቀመጥ አለበት፡፡

7. ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒት ስለማዘዝ

1. ቁጥጥር የሚያስፈልገው የእንስሳት መድኃኒት በአዝል 6 ላይ በተመላከተው መሰረት በጥብቅ ክትትል በልዩ ማዘዣ ወረቀት በእንስሳት ሐኪም ትዕዛዝ ብቻ መታዘዝ አለበት፤

2. ማንኛውም የእንስሳት ሐኪም በቂ ክሊኒካል ማስረጃ የሌለውን ቁጥጥር የሚደረግበትን የእንስሳት መድኃኒት ማዘዝ አይችልም፤

3. ሌሎች የእንስሳት ጤና ባለሙያዎች በእንስሳት ሐኪም ቁጥጥር ስር ካልሆነ በስተቀር በዕዝል 1 ላይ የተጠቀሱትን ቁጥጥር የሚደረግባቸው የእንስሳት መድኃኒት ማዘዝ አይችሉም፤

4. ልዩ ማዘዣ ወረቀት በዕዝል 6 ላይ የተመለከቱትን የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ አለበት፡-

   ሀ) ማዘዣ ወረቀቱ የተሰጠበት ቀን፤

   ለ) የታካሚ እንስሳት ባለቤት ሙሉ ሥም፤

   ሐ) አድራሻ፤

   መ) የመድኃኒቱ ሥም፤

   ሠ) ጥንካሬ፤

   ረ) መጠን፤

   ሰ) አጠቃቀም መመሪያዎች፤

   ሸ) የባለሙያው ሥም፤

   ቀ) አድራሻ እና፤

   በ) የምዝገባ ቁጥር፡፡

8. **በልዩ ማዘዣ የእንስሳት መድኃኒት ስለማደል**

1. ማንኛውም ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒት መታደል ያለበት ከእንስሳት ሐኪም በልዩ ማዘዣ ሲጠየቅ ብቻ ነው፤

2. ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒት በልዩ ክፍል ተቆልፎ መቀመጥ እና ቁልፉ በተፈቀደለት የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ እጅ ብቻ መቀመጥ አለበት፤

3. ከእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ በስተቀር ማንኛም ሰው ቁጥጥር የሚደረግበትን የእንስሳት መኃኒት ማደል አይችልም፤

4. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ በዕዝል 1 ላይ የተጠቀሰውን መድኃኒት የሚያድለው የአዛዡ አድራሻ በኢትዮጵያ ውስጥ መሆኑን እና የማዘዣው ትክክለኛነት ሲረጋገጥ ብቻ ነው፤

5. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ የልዩ ማዘዣ ወረቀቱ በሀሰት ወይም በህገ-ወጥ መንገድ መጻፉን ወይም መቀየሩን ወይም መሰረዙን ካወቀ ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒት ማደል የለበትም፤
6. ቁጥጥር የሚደረግበት የእንስሳት መድኃኒትን በፋክስ ወይም በኤሌክትሮኒክስ ማዘዣ ማደል የተከለከለ ነው፡፡

9. የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ሕጋዊነት

1. የማዘዣ ወረቀት ሕጋዊነት ሊረጋገጥ የሚችለው በዚህ መመሪያ ዕዝል 5 ላይ የተቀመጡ መስፈርት ከተሟሉ ብቻ ነው፤
2. ልዩ የማዘዣ ወረቀት ሕጋዊነት ሊረጋገጥ የሚችለው በዚህ መመሪያ እዝል 6 ላይ የተቀመጠውን መስፈርት ካሟላ ብቻ ነው፤
3. የተሳሳተ ማዘዣ ወረቀት መቀየር የሚችለው ያዘዘው ባለሙያ ብቻ ነው፤
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ 3 ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የተሳሳተ ማዘዣ ወረቀት ያዘዘው ባለሙያ ለሌላ የእንስሳት ጤና ባለሙያ ውክልና ሊሰጥ ይችላል፤
5. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ አነስተኛ ስህተት ያለው ማዘዣ ወረቀት ተቀብሎ መድኃኒት ማደል የሚችለው፡-
   ሀ) አሳማኝና በቂ ምክንያት የቀረበ ከሆነ፤
   ለ) ጥቃቅን የአፃፃፍ ስህተት ወይም የፊደል ግድፈት ከሆነ ወይም
   ሐ) የሐኪም ማዘዣ ወረቀት በቀለም ወይም በሌላ መንገድ ያልተቀየረ ከሆነ ነው፡፡

ክፍል ሦስት

ያለማዘዣ ወረቀት መድኃኒትን ስለማደል

10. ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደል የሚችል የእንስሳት መድኃኒት

1. ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደል የሚችል የእንስሳት መድኃኒት በእዝል 4 እንደተዘረዘረው የሚከተሉትን መስፈርት የሚያሟላ መሆን አለበት፡-
   ሀ) አደጋ የማጋለጥ እድሉ ሰፊ ያልሆነ፤
   ለ) ተጨማሪ ምርመራ የሚያስፈልጋቸው ንጥረ ነገር ያልያዘ ከሆነ፤
   ሐ) በመርፌ መልክ የማይሰጥ፤
   መ) ከፍተኛ መርዛማነት ወይም ከባድ የጎንዮሽ ጉዳት የሌለው፤

ሠ) የተህዋስያን መላመድ የማስከተል እድሉ አነስተኛ የሆነ፤

ረ) ያለአግባብ ጥቅም ላይ ሲውል የከፋ የጤና እክል የማያስከትል፤

2. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደል የሚችል የእንስሳት መድኃኒት በእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም በእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ችግር እንደሌለው ካልተረጋገጠ በስተቀር ከማናቸውም ሌሎች የእንስሳት መድኃኒት ጋር አብሮ መሰጠት የለበትም፡፡

11. የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ግዴታዎች

ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ፡-

1. ከታካሚ እንስሳት ባለቤት ስለበሽታው ዓይነት፣ ምልክት እና የህክምና ቅድመ ታሪክ በቂ መረጃ በመሰብሰብ የችግሩን ሁኔታ ወይም አስከፊነት ሲያረጋግጥ ብቻ መድኃኒቱን በመምረጥ ማደል አለበት፤
2. በሚከተሉት ሁኔታዎች ላይ መሠረት አድርጎ ለታካሚ እንስሳት ባለቤት በቂ የምክር አገልግሎት መስጠት አለበት፤

   ሀ) የመድኃኒቱን ስም፣ ዓይነት፣የአሰጣጥ ዘዴና መጠን፤

   ለ) እንስሳው ከበሽታው መፈወስ የሚጀምርበትን ጊዜ፤

   ሐ) የህክምናውን ጥቅም፤

   መ) የመድኃኒቱን የጎንዮሽ ጉዳት፤

   ሠ) እንስሳው ከበሽታው ካልተፈወሰ ምን ማድረግ እንዳለበት፤

   ረ) የመድኃኒቱን አቀማመጥ እና አያያዝ፤

   ሰ) መድኃኒቱ ጎጂ ባህሪያት የሚያስከትል ከሆነ ወዲያውኑ ሪፖርት እንዲያደርጉ፤

   ሸ) መድኃኒቱ በምን ያህል የቀን ልዩነት ለምን ያህል ቀን እንደሚሰጥ፤

   ቀ) የመድኃኒት ቅሪት ከእንስሳው አካል የሚወገድበት ጊዜ፤
3. አማራጭ ያለማዘዣ የሚታደሉ የእንስሳት መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት ምክር መስጠት አለበት፤
4. ያለማዘዣ ወረቀት የሚታደሉ የእንስሳት መድኃኒት በአምራቹ የመጀመሪያ ማሸጊያ ብቻ ማደል ወይም መሸጥ አለበት፤
5. ያለማዘዣ ወረቀት የሚታደሉ የእንስሳት መድኃኒት እንደገና አሽጎ ማደል የለበትም፤
6. ለተጠርጣሪ በሽታ አማራጭ ያለማዘዣ ሊታደል የሚችል መድኃኒት ከሌለ ከእንስሳት ጤና ባለሙያ እርዳታ እንዲጠይቁ ለታካሚ እንስሳት ባለቤት ምክር መስጠት አለበት፤

7. ደህንነቱና ውጤታማነቱ የተረጋገጠ መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት ማደል አለበት፤

8. መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት በሚያድልበት ጊዜ የመድኃኒቱን ንግድ ስም መጠቀም የለበትም፤

9. ማንኛውንም የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ወይም ሰነድ ቁልፍ ባለው ቁምሳጥን መያዝ አለበት፤

10. የመጠቀሚያ ጊዜ ያለፈባቸው የእንስሳት መድኃኒቶች ማሸጊያ ወይም መያዣ ላይ በስህተት ለተጠቃሚ እንዳይታደሉ ወይም እንዳይሸጡ "**ጊዜው ያለፈበት**" የሚል ምልክት ማድረግ አለበት፡፡

12. የታካሚ እንስሳት ባለቤት ግዴታዎች እና ኃላፊነቶች

ማንኛውም የታካሚ እንስሳት ባለቤት፡-

1. ያለማዘዣ ወረቀት የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት ለመጠቀም የሚከተለውን ተግባራት ማከናወን ይኖርበታል፡-
   ሀ) የበሽታውን ምልክቶች በሚገባ በመገንዘብ ለእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ መግለፅ፤
   ለ) የህክምናውን ዓላማ እና ጥቅም ማወቅ፤
   ሐ) የታካሚውን እንስሳት የህክምና ቅድመ ታሪክ ማወቅ፤
   መ) የእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ምክር በትክክል መተግበር፤
   ሠ) መድኃኒቱን ከታዘዘለት ታካሚ እንስሳት ውጪ አለመጠቀም፤
   ረ) መድኃኒቱን ለሌላ ሦስተኛ ወገን አሳልፎ አለመስጠት፤
   ሰ) መድኃኒቱን ህፃናት በማይደርሱበት ቦታ ወይም ይዘቱን ሊያዛባ ከሚችል ነገሮች አርቆ ማስቀመጥ፤
2. ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደል የሚችል የእንስሳት መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት ከመስጠቱ በፊት የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያውን ትዕዛዝ በጥንቃቄ መረዳትና መተግበር አለበት፤
3. በአንድ ጊዜ ከአንድ ዓይነት በላይ ያለማዘዣ የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት ለታካሚ እንስሳት መስጠት የለበትም፤

4. ያለማዘዣ የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት በተመለከተ ማንኛውም አጠራጣሪ ነገር ካጋጠመ መድኃኒቱን ከሸጠለት የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ምክር ማግኘት አለበት፤
5. የእንስሳት መድኃኒት በታካሚ እንስሳት ላይ የጎጂ ባህሪ ምልክት የሚያሳይ ከሆነ ለእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም ለእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ማሳወቅ አለበት፤
6. ለተጠርጣሪ በሽታ አማራጭ ሕክምናን ከመምረጡ በፊት የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያን ምክር መጠየቅ አለበት፤
7. የእንስሳት መድኃኒት ህጋዊ ከሆኑ የእንስሳት መድኃኒት ቤት ብቻ የመግዛት ግዴታ አለበት፤
8. ያለማዘዣ ሊታደል የሚችል የእንስሳት መድኃኒት ያለእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም ያለእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ የምክር አገልግሎት በተከታታይ ለረጅም ጊዜ መጠቀም የለበትም።

13. ያለማዘዣ የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት ገላጭ ጽሁፍ

1. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ያለማዘዣ የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት ከማደሉ በፊት ገላጭ ጽሁፉ የሚከተለውን መረጃ የያዘ መሆኑን ማረጋገጥ አለበት፤
   ሀ) የእንስሳት መድኃኒቱን ንጥረ ነገርና መጠናቸው፤
   ለ) የእንስሳት መድኃኒቱ ለምን ዓላማ እንደሚውል፤
   ሐ) የእንስሳት መድኃኒቱን አጠቃቀም ዘዴ፤
   መ) በማንኛው ሁኔታ መድኃኒቱ ጥቅም ላይ መዋል የማይኖርበትን ሁኔታዎች የሚገልጹ ማስጠንቀቂያዎች፤
   ሠ) ከእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም ከእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ጋር መማከር ተገቢ የሚሆንበትን ጊዜ፤
   ረ) የጎንዮሽ ጉዳቶች እና ችግሩን ለማስቀረት መሰራት የሚገባውን ስራ፤
   ሰ) የመድኃኒቱ አሰጣጥ መመሪያዎች መቼ፣ እንዴት እና ለምን ያህል ጊዜ እንደሚሰጥ፤
   ሸ) የእንስሳው ዝርያ፤
   በ) መድኃኒቱ ምን ዓይነት በሽታ ለማከም እንደሚያገለግል፤
   ተ) የመድኃኒት ቅሪት ከእንስሳው አካል የሚወገድበት ጊዜ፤
   ቸ) መድኃኒቱ **ለእንስሳት ህክምና ብቻ** እንደሚሰጥ መግለጽ፤

2. የታካሚ እንስሳት ባለቤት ያለማዘዣ የሚታደል የእንስሳት መድኃኒት ገላጭ ፅሁፍ አንብቦ እና ስለ መድኃኒቱ ጥያቄ ካለው የእንስሳት ጤና ባለሙያን ወይም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያን ማማከር አለበት፡፡

14. **መዝገብ አያያዝ**

1. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ የመድኃኒት ሽያጭ ሲያከናውን መድኃኒቱ የታዘዘበትን ቀን፣ የታካሚ እንስሳት ባለቤት ስምና አድራሻ፣ የእንስሳው ስም ወይም መለያ ቁጥር፣ ዝርያና ፆታ፣ የመድኃኒት ስም፣ ጥንካሬና መጠን፣ የምርመራ ውጤት፣ መድኃኒቱን ያዘዘው የእንስሳት ጤና ባለሙያ ስም እና በሽያጩ ውስጥ የተሳተፉትን የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያዎች ስም መመዝገብ አለበት፤
2. ማንኛውም የእንስሳት ጤና ባለለሙያ የተገዛን ወይም በእርዳታ የተገኘን የእንስሳት መድኃኒት በሞዴል 19 ለእንስሳት መድኃኒት ቤት ገቢ መሆኑን ማረጋገጠ አለበት፤
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ስር የተገለጸው ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ በማዘዣ ወረቀቱ መሠረት ለታካሚ እንስሳት ባለቤት የሚያድለውን መድኃኒት ከእንስሳት መድኃኒት ቤት በሞዴል 22 ወጪ ማድረግ አለበት፤
4. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ቁጥጥር የሚደረግባቸው የእንስሳት መድኃኒቶች መዝገብ የሚከተሉትን ማካተት አለበት፤

   ሀ) የግዥ ወይም ሽያጭ ደረሰኝ መዛግብት፤

   ለ) የመድኃኒት አሰጣጥና የዕደላ ማስታወሻዎች፤

   ሐ) የጠፉ ወይም የተሰረቁ መድኃኒቶች ሪፖርት፤

   መ) የመድኃኒት ቆጠራ፤

   ሠ) የሐኪም ማዘዣ ሰነዶች፤

   ረ) የኦዲት ግኝቶች፤

   ሰ) የተወገዱ ወይም የተመለሱ መድኃኒቶች፤

   ሸ) የተላለፉ መድኃኒቶች ዝርዝር፤
5. የመጀመሪያ ማሸጊያቸው የተከፈተ ወይም ሙሉ ለሙሉ አገልግሎት ላይ ያልዋሉ የእንስሳት መድኃኒቶች አገልግሎት ላይ እስከሚውሉበት ወይም የመጠቀሚያ ጊዜው

እስካላለፈ ድረስ ከሌላ መድኃኒት ወይም በተለያየ ምክንያት እንዲወገዱ ተብለው ከተቀመጡ ወይም ከተከማቸ መድኃኒት ተለይተው በልዩ ቦታ መቀመጥ አለበት፤

6. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት የታደለበት የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ቢያንስ ለሁለት ዓመት በእንስሳት መድኃኒት ቤት መቀመጥ አለበት፤
7. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ስለተገዛውና ስለታደለው የእንስሳት መድኃኒት መረጃ በመሰብሰብ በዓመቱ መጨረሻ አግባብ ላለው አካል ሪፖርት ማድረግ ይኖርበታል፡፡

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

15. አስተዳደራዊ እርምጃ

1. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ በአንቀጽ 11 ስር የተደነገገውን ድንጋጌ ለመጀመሪያ ጊዜ በመጣስ መድኃኒት ካደለ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ እንዲሰጠው ይደረጋል፤
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በአንቀጽ 11 የተጠቀሱትን ድንጋጌዎች ከሁለት ጊዜ በላይ በተደጋጋሚ የሚጥስ ከሆነ የሙያ ፈቃዱና የብቃት ማረጋገጫው ለአንድ ዓመት እንዲታገድ ይደረጋል፡፡

16. ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማናቸውም መመሪያ ወይም የአሰራር ልምድ በዚህ መመሪያ ውስጥ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖራቸውም፡፡

17. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በፍትሕ ሚኒስቴር ተመዝግቦ በድረገጽ ላይ ከተጫነበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ጳጉሜ፣2016

አምባሳደር ድሪባ ኩማ

የግብርና ባለስልጣን ዋና ዳይሬክተር

እዝል 1፡ ቁጥጥር የሚደረግባቸው የእንስሳት መድኃኒቶች

Schedule II	Dosage form	**Schedule III**	**Dosage form**	**Schedule IV**	**Dosage form**
Ketamine hydrochloride	Injection	Secobarbital	Injection	Diazepam	Injection
Methadone	Injection, Oral suspension Tablet	Buprenorphine hydrochloride	Injection	Serum gonadotropin	Powder for injection
Morphine hydrochloride	Injection	Thiopentone sodium	Powder for injection	Clenbuteral hydrochloride	Oral Syrup
Pethidine hydrochloride	Injection			Testosterone	Injection
Quinalbarbitone sodium	Injection				
Pentobarbitone sodium	Injection				
Acepromazine maleate	Injection				

እዝል 2፡ በእንስሳት ሐኪም ብቻ የሚታዘዙ መድኃኒቶች

Anesthetic Drugs	
Name	**Dosage Form**
Alfaxalone	Injection
Atipamezole hydrochloride	Injection
Atropine sulfate	Injection
Ether	Inhalation
Halothane	Inhalation
Isoflurane	Inhalation
Mapivacaine	Injection
Methohexitone sodium	Powder for injection
Propofol	Injection
Sevoflurane	Inhalation
Hormones	
Name	**Dosage Form**
Buserelin	Injection solution
Chorionic Gonadotropin + Estradiole Benzoate	Injection
Cloprostenol sodium	Injection
Dinoprost	Injection
Equine chorionic gonadotropin	Injection
Gonadotropin Releasing Hormone	Injection
Gonadorelin	Injection
Luprostiol	Injection

Megestrol acetate	Tablet
Methyl propionate	Injection
Estradiol benzoate	Injection
Oxytocin	Injection
Progesterone	Injection, Vaginal delivery
Neuroleptics/Sedatives	
Name	**Dosage Form**
Detomedine hydrochloride	Injection
Dexmedetomidine	Injection
Medetomidine hydrochloride	Injection
Romifidine hydrochloride	Injection
Xylazine	Injection
Analgesics/Antipyretics	
Name	**Dosage Form**
Antonidine	Injection
Butorphanol	Injection
Detomidine hydrochloride	Injection, Oral gel
Hyoscine Butyl bromide	Solution for Injection
Medetomidine	Injection
Metamizole sodium	Injection

እዝል 3: በእንስሳት ጤና ባለሙያ የሚታዘዙ መድኃኒቶች

Antibacterial	
Pencillins	
Name	**Dosage Form**
Benzathine pencillin G + Procaine pencillin G	Ointment, Injection, Powder for injection
Procaine benzyl penicillin	I/M/Suspension, Injection
Amoxicillin and its combinations	Capsule, Injection, Oral suspension, Oral powder, Powder for injection, Tablet and any other dosage form
Ampicillin and its combinations	Capsule, Injection, Oral powder, Tablet and other dosage form
Cloxacillin	Eye ointment, I/M/Suspension
Penethamate	Powder for injection,
Phenoxymethyl pencillin	Oral powder
Any Combinations Pencillin groups	In any dosage form

Aminoglycosides	
Name	**Dosage Form**
Streptomycin sulfate	Injection, Oral solution
Dihydrostreptomycin + Streptomycin	Injection,
Gentamicin Sulfate	Injection, Oral Powder, I/M suspension, Eye
Kanamycin	Injection, Oral powder, Spray
Spectinomycin	Injection, Oral solution
Any combinations of Aminoglycoside groups	In any dosage form
Macrolides	
Name	**Dosage Form**
Erythromycin	I/M/Suspension, Oral powder
Tylosin	Injection, Oral powder/Granule, Tablet
Gamithromycin	Solution for injection
Spiramycin	Injection
Tildipirosin	Solution for injection
Tilmicosin	Oral granules, Oral solution, Solution for injection
Tulathromycin	Solution for injection
Tylvalosin	Oral Granule
Any combinations of Macrolides groups	In any dosage form
Tetracyclines	
Name	**Dosage Form**
Chlortetracycline and its combinations	Bolus, Eye ointment, Intrauterine bolus, Oral solution, Powder, Spray, any other dosage form
Doxycycline and its combinations	Capsule, Injection, Oral powder, Tablet, Oral solution, any other dosage form
Oxytetracycline and its combinations	Injection, Aerosol Spray, I/M/Suspension, I/U/Bolus, I/U/Solution, Oral powder, Pessary, Tablet, any other dosage form
Any combinations of Tetracycline groups	In any dosage form
Sulphonamides	
Name	**Dosage**
Sulphonamide drugs and its combinations	In any dosage form.
Cephalosporin	
Name	**Dosage Form**
Cefovecin	Powder for injection
Cephalexin and its combinations	Tablet, any other dosage form
Cephapirin	Powder for injection, I/M/Suspension
Cephalonium	Intrauterine suspension, I/M/Suspension
Quinolones	

Name	Dosage
Ciprofloxacin	Injection, Oral powder, Oral suspension
Enrofloxacin	Injection, Tablet, Oral powder, Oral solution, I/M suspension
Flumequin	Injection, Oral powder, Oral suspension
Marbofloxacin	Injection, Tablet, Powder for injection
Norfloxacin and its combinations	Injection, Oral powder, Oral solution, any other dosage form
Pefloxacin	Oral powder
Pradofloxacin	Tablet, Oral suspension
Lincosemides	
Name	**Dosage**
Lincomycin Hydrochloride and its combination	Injection, Oral powder, Oral solution and any other dosage form
Pirlimycin	I/M/ infusion
Other antibacterials	
Florfenicol and its combinations	Injection, Oral solution, Oral granules,any other dosage form
Fusidic acid	
Salinomycin	Oral powder
Tiamulin	Solution for injection, Oral solution, Oral granules
Antifungal Drugs	
Name	**Dosage form**
Amphotericin-B	Injection solution, Powder for injection, Topical,
Chlorhexidine digluconate+ Miconazole nitrate	Shampoo
Clotrimazole	Cream/Ointment
Copper sulfate	Oral powder
Enilconazole	Cutaneous emulsion
Fluconazole	Injection, Oral suspension, Tablet
Itraconazol	Oral solution, Capsule
Ketoconazole	Tablet, Oral suspension
Natamycin	Topical ointement
Nystatin and its combinations	Oral powder, any other dosage form
Zinc sulphate	Oral powder
Antitrypanosomal Drugs	
Name	**Dosage Form**
Amicarbalide	Solution for injection
Diaceturate and its combinations	Solution for injection, Powder/ Granule for injection and in any other dosage form

Imidocarb	Solution for injection
Isomethamidium chloride	Powder for injection, Granule for injection
Melarsomine	Injection Solution, Powder for injection
Pentamidine	Powder for injection
Anthelmentic	
Benzimidiazoles	
Name	**Dosage Form**
Albendazole	Oral Suspension
Febantel	Oral Suspension
Febendazole	Oral Suspension
Mebendazole	Oral suspension
Oxybendazole	Oral suspension
Oxyclozanide	Oral suspension
Oxyfendazole	Oral suspension
Any combinations of Benzimidazoles	Oral Suspensions
Microcyclic lactones	
Name	**Dosage Form**
Abamectin	Injection
Ivermectin	Injection, oral solution
Any Combinations of Microcyclic Lactones	Oral Suspensions
Imidazothiazoles	
Name	**Dosage Form**
Levamisole	Injection, oral suspension
Tetramisole	Injection
Any Combinations Imidazothiazole	Oral Suspensions
Salicylanilides	
Name	**Dosage Form**
Closantel	Injection, oral suspension
Rafoxanide	Injection
Others	
Name	**Dosage Form**
Praziquantel	Injection, Spot on

Acaricides & Insecticides	
Name	**Dosage Form**
Afoxolaner	Tablet
Amitraz	Liquid, Powder /Granule, Pour on
α- Cypermethrin	Pour-on solution
Carbaryl	Collar
Chlorfenvinphos and its combinations	Liquid and in any other dosage form
Cyhalothrin	Emulsifiable liquid, Pour-on solution
Cypermethrin	Emulsifiable Liquid, Powder, Pour-on solution, Collar
Cyromazine	Pour-on solution
Deltamethrin	Emulsifiable Liquid, Pour-on solution, Collar
Diazinon and is combinations	Liquid, any dosage form
Dichlorovos and its combinations	Liquid, any dosage form
Dicyclanil	Pour-on suspension
Fenthion	Liquid
Fenvalerate	Emulsifiable Liquid
Fipronil and its combinations	Spot-on, Spray, any other dosage form
Flumethrin and its combinations	Emulsifiable Liquid, any other dosage form
Fluralaner and its combinations	Oral solution, Tablet, Spot-on solution, any other dosage form
Imidacloprid and its combinations	Spot-on solution, any other dosage form
Indoxacarb and its combinations	Spot –on solution, any other combinations
Lotilaner	Tablet
Permethrin	Emulsifiable liquid, Dusting powder, Pour-on solution, Shampoo, Collar
Phosmet	Liquid
Porpoxur	Spray, Collar
Sarolaner and its combinations	Tablet any other combinations
Selamectin	Spot –on solution
Steroids	
Name	**Dosage Form**
Betamethasone	Tablet, Injection
Dexamethasone	Tablet, Injection

Hydrocortisone	Tablet
Methylprednisolone	Tablet, Injection
Prednisolone acetate	Tablet, Injection, Oral powder, Syrup
Cardiovascular drugs	
Diuretics	
Name	**Dosage Form**
Chlorthiazide	Tablet
Furosemide	Injection, Tablet, Syrup
Hydrochlorothiazide	Tablet
Mannitol	Injection
Methenamine	Powder
Laxatives	
Name	**Dosage Form**
Magnesium sulfate (Epsom salt)	Injection
Antiemetic	
Name	**Dosage Form**
Maropitant citrate	Injection
Metoclopramide	Injection
NSAIDs	
Name	**Dosage Form**
Acetyl salicylic acid	Injection
Cimicoxib	Tablet
Cyclosporine A	Capsule, Eye drop, Oral solution
Diclophenac sodium	Injection
Firocoxib	Injection, Oral paste, Tablet
Flunixin Meglumine	Injection, pour-on, oral paste
Ketoprofen	Injection, Oral solution, Tablet
Meloxicam	Granule, Injection, Oral paste, Oral suspension,
Pentosan polysulphate sodium	Injection
Polysulphated glycosaminoglycan	Injection
Tolfenamic acid	Injection, Oral paste, Tablet
Local Anaesthetics	
Name	**Dosage Form**
Lidocaine hydrochloride	Injection, oral spray

Lidocaine + Adrenaline	Injection
Lidocaine hydrochloride + Noradrenaline	Injection
Lidocaine hydrochloride + Epinepherine acid tartrate	Injection
Mepivacaine	Injection
Procaine hydrochloride + Epinephrine acid tartrate	Injection
Anticoagulants	
Name	**Dosage Form**
Heparin sodium	Injection
Vitamin K	Injection
Warfarin sodium	Tablet
Fluids and Electrolytes	
Name	**Dosage Form**
Aluminium Chloride and its combinations	Oral Powder
Bismuth Salysilate and its combinations	Oral Suspension
Calcium Borogluconate and its combinations	Injectable solution, any dosage form
Calcium Gluconate and is combinations	Injection, any dosage form
Dextrose and its combinations	IV infusion, any other dosage form
Glucose monohydrate and its combinations	Injection, Powder, any other dosage form
Iron Dextrose + Vit B12	Injection
Propionic acid and its combinations	Powder, any other dosage form
Sodium bicarbonate and its combinations	Powder, any other dosage form
Vitamins, Minerals, Amino acids, Fatty acid	
Name	**Dosage Form**
Bismuth subnitrate	I/M/Suspension
Copper and its compounds	Paste, any other dosage form
Cyanocobalamin	Injection
Glucose Anhydrous	Injection
Iron	Injection
Magnesium sulfate	Injection
Selenium and its combinations	I/R/device, any other dosage form

Toldimphos sodium	Injection
Zinc oxide	Premix
Drugs Used for Poisoning	
Name	**Dosage Form**
Activated Carbon + Kaolin	Granules, Oral suspension
Copper oxide	Bolus (hard capsule)
Epinephrine	Injection
Nalorphine HCL	Injection
Yohimbine HCL	Injection
Anthelmentic	
Name	**Dosage form**
Doramectin	Injection, Pour –on solution
Eprinomectin	Injection, Pour-on solution
Milbemycin Oxide	Tablet
Monepantel	Oral solution
Moxidectin	Injection, Oral gel, Oral solution, Pour-on, Tablet
Nitroscanate	Tablet
Nitroxynil	Injection
Pyrantel embonate	Oral paste
Miscellaneous	
Name	**Dosage Form**
Benzyl Alcohol	Liquid
Bromhexine Hydrochloride	Oral powder
Clodronic Acid	Injection
Denaverine	Solution for Injection
Doxapram	Solution for Injection
Propylene Glycol + Cobalt Sulfate	Injection
Sodium hyaluronate	Injection
Sodium hydroxide	Cutaneous Paste
Parasitamol	Tablet
Strychnine	Oral Powder
Veterinary Vaccines	
Name	**Dosage Form**
All Viral, Bacterial, Protozoal and Fungal Vaccines listed in National Veterinary Drug list.	All dosage Form
Antiseptics and Disinfectants	
Name	**Dosage Form**
All types Antiseptics and Disinfectants Lited in National Veterinary Drug list.	All dosage form

እዝል4፡- ያለማዘዣ ወረቀት ሊታደሉ የሚችሉ የእንስሳት መድኃኒቶች

ANTHELMENTICS	
Benzimidazoles	
Name	**Dosage form**
Albendazole	Bolus, Oral powder, Paste
Albendazole combinatios	Bolus
Febantel	Paste
Febantel combination	Tablet
Fenbendazole	Bolus, Granule/powder, Paste
Flubendazole	Oral powder
Mebendazole	Oral Granule/Powder, Paste , Tablet
Oxybendazole	Bolus , Oral powder
Oxyfendazole	Bolus
Thiabendazole	Eye/ear drop
Microcyclic Lactones	
Name	**Dosage Form**
Abamectin	Capsule , Oral powder, Oral solution Paste ,Pour –on, Tablet
Ivermectin	Capsule, Oral powder , Oral solution, Paste /Gel, Pour-on, Tablet /bolus
Ivermectin combinations	Bolus
Imidazothiazoles	
Name	**Dosage Form**
Levamisole	Bolus, Oral powder, Pour-on
Levamisole combinations	Bolus
Tetramisole	Bolus , Oral powder
Tetramisole combinations	Bolus
Salicylanilides	
Name	**Dosage Form**
Niclosamide	Bolus , Oral powder, Paste

Niclosamide combinations	Bolus
Oxyclozanide	Bolus
Oxyclozanide combinations	Bolus
Substituted Phenols and Others	
Name	**Dosage Form**
Piperazine citrate	Tablet
Praziquantel	Tablet or Bolus
Praziquantel combinations	Tablet or bolus
Pyrantel pamoate	Paste, Tablet
ANTIPROTOZOALS	
Anticoccidials	
Name	**Dosage Form**
Amprolium hydrochloride	Oral powder, Oral solution
Amprolium hydrochloride+ Furafolidine + Vitamin K + Vitamin A	Oral powder
Amprolium hydrochloride+ sulfaquinoxaline	Oral powder
Amprolium hydrochloride + sulfaquinoxaline + Vitamin K	Oral powder
Amprolium hydrochloride + vitamin K	Oral powder
Halofuginone	Oral solution
Lasalocid A sodium	Oral powder
Monensin	Oral powder
Robendine HCL	Oral powder
Toltrazuril	Oral Solution
GASTROINTESTINAL DRUGS	
Anti-Diarrheal drugs	
Name	**Dosage**
Kaolin + pectin	Oral suspension
Bloat Remedy	
Name	**Dosage Form**
Dimeticone	Oral suspension
Docusate	Oral suspension

Poloxalene	Oral suspension
Simethicone	Oral emulsion
Emollient/Lubricant/Hyperosmotic/Stimulant Laxatives	
Name	**Dosage Form**
Bisacodyl	Tablet
Epson salt	Powder
Ispaghula HUSK	Oral powder , Oral granule
Magnesium hydroxide mixture	Cream
Paraffin	Oral paste
Antiulcer and Antiemetic	
Name	**Dosage Form**
Cimetidine	Tablet
Maropitant citrate	Tablet
Metoclopramide	Oral solution
Omeprazole	Oral paste
Analgesics/Antipyretics	
Name	**Dosage Form**
Acetyl Salicylic Acid	Bolus, Tablet/capsule
Paracetamol	Oral solution, Tablet
Antitussive/Expectorant/Mucolytic	
Name	**Dosage Form**
Bromhexine hydrochloride	Oral powder
MISALLENOUS	
Iodine Tincture	
NaCl	
Zinc Oxide Ointment	
KI	
Alcohol	

እዝል 5፡ የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት

Date________________________

Ser.No, ------------------------------

Case No.____________

[Name of the Ministry/Regional Bureau/Private clinic/NGO]

Veterinary Prescription Paper

Date________________________

Ser.No, ------------------------------

Case No.____________
Institution____
Address: Region___________Zone________Woreda________Town_________Tel__________
Owner's Name_____________________________________
Address: Region__________Town__________Woreda_________Keble_______locality______
Species of animal(s) __________Age___________Sex__________
Body weight___________Identity of animal______________
Diagnosis _____________________________________

Treatment given (name, strength, route of administration, dosage form, dosage and quantity of drug)	Price of Each item	
	Birr	Cent

Refill ____ Withdrawal period_________________

Prescriber's
Name_____________________________
Qualification________________________
Registration No.____________________
Signature___________________________
Date________________________________
* Seal over leaf

Dispenser's
____
____
____
____
____

N.B.

1. The Prescription should bear the seal of the animal health Institution
2. Prescribers should
    - write the prescription correctly and legibly
    - treat prescription paper as personal cheque book
    - be receptive to calls from dispenser who is trying to verify prescription
    - write refill order as per the list of refillable drugs

3. Dispensers should
    - Check if the prescription is legible and neat in appearance
    - review prescription carefully and verify with prescriber if it is incorrectly prescribed
    - Keep filled and blank (when applicable) prescription paper in the pharmacy section
    - Register and keep filled prescription for at least two years
    - Do not dispense copied and in deleted prescription.
    - Dispense single prescription for one time only unless stated as refill for refillable drugs

እዝል 6፡ ልዩ የእንስሳት መድኃኒት ማዘዣ ወረቀት

Name of the Institution

Address————

Controlled Drug Rx

S. No————————————

Date: ————————————

Owner’s Name: ————————   Species of Animals: ——————

Address: ——————————   Age: —— Sex: ——— Bwt: ———

Identity of Animals: ————————

Rx (name, strength, route of administration, dosage form, dosage)	Quantity Dispensed

Prescribed By: ———————   Dispensed By: ———————

Signature——————————   signature——————————

Date————————————   Date——————————

Stamp of the Institute   Pharmacy Name, Address and Stamp